

ogsaa været talt om, hvem der er kommet i Besiddelse af disse Huse. Ovre hos os er det dem, som have søgt, og som have opfyldt de Betingelser, Loven fordrede. Det er ovre i vor Egn kun Landarbejdere, absolut kun Landarbejdere, som ere komne i Residdelse af saadanne Lodder. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes man kan tænke sig, at der kan komme andre ind i en saadan Lod end dem, der opfyldte Lovens Betingelser. Jeg kan ikke forstaa det Spørgsmaal, der er stillet om, hvem der har faaet Nytte af Loven. Ja, det er akkurat dem, hvem Loven tilsiger denne Nytte. Hos os har der ikke været noget i Vejen for, at de, der have faaet en saadan Lod, have kunnet leve paa den, at de have kunnet svare, hvad de skulle. Jeg har gjort forskellige Forsøg paa at komme under Vejr med, hvorledes de Husmænd sidde i det, som have overtaget en saadan Lod, og jeg har ikke i noget Tilfælde faaet et ugunstigt Indtryk. Jeg har det Indtryk, at alle de, der have faaet en saadan Huslod, have staaet sig ganske godt. De have selv været tilfredse med Forholdene; de have haft deres daglige Brød, de have naturligvis ikke haft det saa rigeligt, som mange andre have det i denne Verden, men de have haft deres daglige Brød, og de have selv paastaet, at de ikke have haft nogen Grund til at klage.

Jeg tror, at med de Udvidelser, som Loven faar, hvis det foreliggende Lovforslag bliver vedtaget, ville de paagældende Husmænd blive endnu bedre og endnu heldigere stillede. Jeg tror, det er til Gavn for Loven, at den faar disse Udvidelser, og jeg vilde ønske, at den højtærede Landbrugsminister paa de Punkter, jeg har tilladt mig at omtale, kunde strække sig noget videre, og jeg vilde i Særdeleshed ønske, at den højtærede Landbrugsminister tog under Overvejelse, om der ikke kunde gøres noget for de Egne, som ere uheldigst stillede med Hensyn til denne Lov, saaledes at de kom omtrent paa lige Fod med de andre Egne. Til disse Egne regner jeg naturligvis først og fremmest den Amtsraadsreds. jeg repræsenterer, men jeg regner ogsaa, at en Del af Sjælland og en Del af Fyn hører med dertil, Jylland maaske mindre. Med disse Ord vil jeg gerne anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvillie. Jeg er overbevist om, at vi gøre en god Gerning, hvis vi faa det vedtaget, og at vi derved virkelig foretage en Forbedring af den Lov, vi have.

Jens Busk: Det er jo nu paa tredie Dag, vi forhandle om dette Lovforslag, og det vidner om, at Rigsdagsmændene have en Følelse af, at her er en Sag, der har mere end almindelig Interesse. Jeg skal ikke forlænge Debatten synderlig, men der er dog et Par Bemærkninger, jeg vil tillade mig at gøre. Efter de Erfaringer, jeg har gjort, synes det mig, at Lovforslaget, som det foreligger nu fra Ministerens Haand, paa alle Punkter er et Fremskridt. Det indeholder ikke alt, hvad man kunde ønske, men det er et Fremskridt paa alle væsentlige Punkter, som det forekommer mig, vi skyldte Ministeren en ubetinget Tak for.

Det har undret mig noget at høre den Kritik, der er kommen fra forskellige ærede Medlemmer, for naar de rigtig skulle til at tage fat paa at vise, at der var noget, de kunde ønske yderligere, saa blev det i Grunden ikke til stort. Det Spørgsmaal, der har været mest fremme, er det om at faa en større Sum end de 5,000 Kr. Og jeg vil ogsaa for mit Vedkommende sige, at jeg har staaet paa det Standpunkt, indtil jeg hørte Ministerens Udtalelser og kom til at overveje dem og sammenligne dem med de Erfaringer, jeg har gjort i det Amt, hvor jeg bor. Det, vi egentlig ville naa ved denne Lov, er, at give Landarbejderne Lejlighed til at faa selvstændige Hjem. Nu vil jeg indrømme Ministeren, at hvis man i Almindelighed — i Almindelighed, siger jeg — gaar højere end til de 5,000 Kr., bliver det ikke Landarbejdere, der komme til at faa dem, men en ganske anden Samfundsklasse — det tør jeg sige i alt Fald for den største Del af Jyllands Vedkommende — og det har jo ikke været Meningen. Det forekommer mig derfor, at det, at vi gaa op fra 4 til 5,000 Kr., er et Fremskridt, som vi nok kunne være glade ved, men at vi ogsaa godt kunne standse der ved. I § 7, første Stykke, sidste Punktum, staar der jo: „Den samlede Pris, som Ejendommen herefter vil komme til at staa Landarbejderen i (Ejendommens Laaneværdi over for Statskassen) maa kun undtagelsesvis, hvor Egnens Jordpriser ere særlig høje, overstige 5,000 Kr.“ Den tilsvarende Bestemmelse i den gamle Lov gjorde, at vi — vi have da ogsaa gode Jorder i Jylland — naar vi kom til de Egne, hvor Jorden var dyr, godt kunde faa Lov til at gaa over de 4,000 Kr. Saaledes ville vi nu ogsaa faa Ret til at gaa endnu højere op, til 5,500 eller 6,000 Kr., nemlig naar Jorden er saa dyr, som